

Komentář Odborného panelu (SCOPUS)

6. 3. Číslo a název *FORDu* Philosophy, Ethics and Religion

Komentář vypracoval: jméno, příjmení, tituly [doc. Martin Nitsche, Ph.D.]

Datum zpracování: den, měsíc, rok [9. 7. 2019]

I.

Úvodní komentář vyjadřující se k relevanci bibliometrie pro daný obor a k relevanci využití databáze SCOPUS, případně další komentáře týkající se bibliometrie obecně a k poskytnutým statistikám.

Bibliometrii vytvořenou na základě databáze Scopus, resp. citačního indexu SJR, považuji za relevantní zdroj informací pro účely hodnocení vědy v oborech 6.3. V této databázi je obsažena a indexována většina důležitých oborových časopisů (mezinárodních i národních); také množství posuzovaných výsledků je dostatečně vypovídající (452 za roky 2016-17).

I v této bibliometrii však dochází ke zkreslení. Především v prvním decilu (ale zčásti i v prvním kvartilu) dochází ke stejnému zkreslení jako u bibliometrie postavené na databázi WoS; tedy k tomu, že se tu objevují téměř výhradně výsledky z logiky, filosofie matematiky, filosofie vědy a lékařství (tj. z časopisů na hranici přírodních a technických věd, které mají dlouhodobě rozvinutou citační praxi). Z tohoto důvodu a v té podobě, jak je nyní provedena, nemůže být bibliometrie podle databáze Scopus ukazatelem excelence institucí v oborech 6.3. (viz i níže).

II.

Odborný komentář hodnotící výsledky daného oboru v ČR a ve vztahu k mezinárodnímu prostředí.

Bibliometrie vytvořená na základě databáze Scopus prokazuje dobrou úroveň oborů ze skupiny 6.3. v mezinárodním srovnání. V českém prostředí převažují publikace ve druhém kvartilu, medián ale neukazuje zásadní zaostávání oborové skupiny za světem (kde převažuje první kvartil). Statistika ukazuje snižující se počet publikací ve čtvrtém kvartilu, což je významné. Toto snižování, podle mého názoru, dokládá, že si vydavatelé odborných časopisů ve střední Evropě pozvolna uvědomují nutnost zařadit se mezi indexované časopisy. Na převahu druhého kvartilu může mít vliv i to, že v něm jsou obsaženy i významné české časopisy (Filosofický časopis, Reflexe, Organon F).

III.

Odborný komentář obsahující komentář k excelenci v daném oboru a též ve vazbě na výzkumné organizace, které se na nich podílejí.

V dané podobě tato bibliometrie neukazuje excelenci v oboru jasně - vzhledem ke zkreslení v prvním decilu (viz výše). Díky tomu, že v decilu převažují časopisy na hranici oborů 6.3. a matematiky, teorie vědy a zdravotnictví, určuje bibliometrie jako excelentní pracoviště, která

se oborům 6.3. primárně nevěnují (např. Ústav informatiky, Matematický ústav, zdravotnické instituce, apod.).

Statistika vytvořená podle prvního kvartilu (byť je v ní zkreslení prvního decilu také zahrnuto) je již přesnější, proto ukazuje na excelentní postavení čtyř nejúspěšnějších institucí v oblasti 6.3.: Univerzita Karlova, Filosofický ústav AV, Masarykova univerzita, Palackého univerzita. To odpovídá skutečnému stavu příslušných oborů.

Statistika vytvořená podle prvního kvartilu není dostatečně informativní vzhledem k menším a regionálním pracovištím. Pro příští provedení bibliometrie by bylo zajímavé (a přinášející relevantnější informace) ignorovat statistiku prvního decilu, ponechat statistiku prvního kvartilu a vedle toho spočítat také statistiku postavenou na výsledcích v prvním a druhém kvartilu (společně).

IV.

Odborný komentář porovnávající výsledky oborových bibliometrických zpráv zpracovaných nad daty z databáze WoS a SCOPUS.

Bibliometrie z databáze WoS není v oborech 6.3, vůbec využitelná. Porovnání proto nemá smysl.

V.

Odborný komentář vyjadřující se samostatně k významu a robustnosti bibliometrických analýz SCOPUS v daném oboru pro SBORNÍKY.

Bibliometrie tu nemá smysl vzhledem k minimálnímu počtu výsledků (pouze jeden výsledek). To platí i do budoucna, protože v humanitních oborech není zvykem publikovat abstrakty v proceedings. Pokud se publikuje sborník příspěvků, bývá zpracován jako monografie, tj. není ve Scopusu indexován.

VI.

Závěrečné doporučení: nakolik je nadále žádoucí pro daný obor zpracovávat bibliometrické analýzy nad oběma databázemi? Nebo lze říci, která z nich by byla pro daný obor vhodnější a proč?

Pro oborovou skupinu 6.3. je dostačující bibliometrie podle databáze Scopus. Podle WoS ji nemá vůbec význam zpracovávat. Bibliometrii podle databáze Scopus bych doporučoval pro obory 6.3. zpracovávat i do budoucna (jako jeden z modulů širšího hodnocení). K tomu navrhuji následující úpravy:

- Nevyhodnocovat zvlášť první decil - a rozhodně nebrat informace z něj získané za ukazatel excelence jednotlivých institucí.
- Vyhodnocovat vedle statistiky Q1 také Q1+Q2.
- Dát hodnotitelům k dispozici celý žebříček institucí podle bibliometrizovaných výsledků v Q1+Q2. (tj. nejen nejúspěšnější instituce a nejen Q1).
- Nezpracovávat bibliometrii sborníků, resp. proceedings.